

Oponentský posudek na magisterskou práci

Štěpánky Bartkové

Eutanazie z hlediska etiky a teologie

Diplomová práce Štěpánky Bartkové s názvem „Eutanazie z hlediska etiky a teologie“ je pojednána na 119 stranách textu (včetně seznamu literatury, příloh v podobě písemného záznamu rozhovorů a abstraktu).

Ačkoli to z názvu práce nemusí být zcela zřejmé (název navozuje spíše čistě teoretické zaměření práce), je tato rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části autorka nejprve definuje základní pojmy (1. kapitola), popisuje historii eutanázie (2. kapitola), nastiňuje přehled legislativy týkající se eutanázie v Holandsku, USA a Austrálii (3. kapitola – tvrzení, která zde autorka předkládá, však nejsou přesná: není jasně zmíněn zákon, který eutanázii v Holandsku upravuje, chybí tzv. Rotterdamská kritéria, která stanovují podmínky pro provedení eutanázie, dále je třeba rozlišovat mezi případným uzákoněním eutanázie a beztrestností, ohledně legislativy v Austrálii se autorka odvolává na knihu z roku 1996, avšak právě v roce 1996 byla v Severním teritoriu Austrálie – jako jediné zemi na světě – legalizována aktivní eutanázie, po několika měsících však byl zákon zrušen; zajímavé by bylo zmínit také legislativu v Belgii nebo Švýcarsku), uvádí kritéria smrti, předkládá chápání smrti v náb. myšlení a dotýká se otázky lidského utrpení (4. kapitola – název této kapitoly vzhledem ke skutečnému obsahu kapitoly není příliš vhodný), nastiňuje proměnu chápání smrti v posledních letech (5. kapitola), popisuje vztah mezi pacientem a lékařem (6. kapitola), definuje paliativní medicínu (7. kapitola) a logicky následuje představení principů hospicové péče (8. kapitola), zabývá se vlivem náboženské motivace na proces rozhodování v otázce eutanázie (9. kapitola) a analyzuje argumenty stoupců a odpůrců eutanázie (10. a 11. kapitola – tyto kapitoly jsou vydařené, autorka postupuje systematicky a přehledně).

Zatímco v teoretické části autorka uspořádala fakta (aniž by se zde prezentovaly nové myšlenky, což ostatně ani není smyslem diplomové práce), praktická část práce představuje skutečné „novum“, neboť jejím těžištěm je výzkum (autorka zvolila formu rozhovorů, které jsou následně analyzovány). Jako respondenty oslovila odborníky z různých typů zařízení (domácí hospicová péče, hospic, oddělení následné péče v nemocnici), kteří se s umírajícími lidmi každodenně setkávají (přičemž je zachována anonymita dotazovaných). Většina hypotéz, které si stanovila, se také potvrdila – zmýlila se pouze v předpokládaném souhlasu lékaře oddělení následné péče s eutanázií. Velmi zajímavé je také zjištění, že týž lékař se s žádostí o eutanázii prakticky nesetkává (oproti očekávání autorky), protože pacienti na jeho oddělení se smrtí ani nepočítají – chybu je tedy třeba spíše vidět v nesprávné komunikaci mezi lékařem a pacientem (lékař nedokáže pacientovi sdělit pravdu).

K formální a jazykové stránce: Autorka na některých místech uvádí nepřesné citace – pokud např. citují sv. Augustina nebo sv. Tomáše Akvinského na základě sekundární literatury, je třeba to v poznámkovém aparátu uvést (jinak riskuji, že do svého textu převezmu chybný údaj, který použil někdo jiný – s. 76); s. 46. Téměř všechna vyjádření církve k eutanázii, která jsou v práci uvedena, jsou citována podle encykliky *Evangelium vitae*. Pokud však existují české překlady (dokumenty II. vatikánského koncilu, Katechismus katolické církve, v loňském roce dokonce vyšel český překlad deklarace *Iura et bona*), je lepší citovat přímo z nich. Práce obsahuje minimum překlepů a je psána čtivě (především praktická část).

Práci doporučuji k obhajobě s hodnocením **v e l m i d o b ř e**.

V Českých Budějovicích, 7. 5. 2010



Martina Pavelková